

Convocatòria Unificada de Programes

80 propostes a la ciutat per impulsar la transformació educativa en xarxa i potenciar el vostre Projecte Educatiu de Centre (PEC)

edubcn.cat

Consorci d'Educació de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Per què una Convocatòria Unificada?

- Per impulsar la **transformació educativa** en xarxa.
- Per posar a l'abast de tots els centres un **marc comú d'oportunitats educatives**, agrupant la globalitat de programes educatius que s'ofereixen a Barcelona.
- Per ajudar-nos a la **planificació i avaluació** dels programes i del sistema.

3 idees claus perquè tots hi guanyem

Reflexionem

Compartim i prenem decisions coherents amb el nostre projecte educatiu de centre.

Obrim-nos i connectem-nos

Formem part d'un sistema. Els programes educatius faciliten connexions entre centres i entre l'escola i l'entorn, enriquint i donant coherència als itineraris pedagògics 0-18. Anem a buscar complicitats amb l'escola o institut de la nostra unitat de referència.

Explorem

Valorem entre els 80 programes educatius organitzats en 9 àmbits temàtics, que ofereixen administracions i entitats, presentats en una plataforma única.

Una convocatòria unificada de programes, més que un portal d'accés a l'oferta educativa de la ciutat

Cap a un marc comú d'oportunitats educatives a la ciutat

La Carta de ciutats educadores, signada a Barcelona l'any 1990, comença amb una declaració d'intencions totalment vigent trenta anys més tard. Diu: *“Entenem el dret a l'educació com a motor de desenvolupament humà, social i econòmic de les persones i les comunitats, i element indispensable per aconseguir un desenvolupament sostenible, una ciutadania activa i una pau duradora”*. Amb l'adhesió a la Carta, els governants es comprometen, i es comprometen, a posar les condicions per a què això sigui possible, alhora que apel·la a la comunitat educativa, la societat civil i el teixit associatiu a contribuir a fer una ciutat rica en oportunitats educatives més enllà de l'escola. Al nostre entendre, la Ciutat Educadora és el màxim exponent de la idea de comunitat que educa, i del que actualment s'anomena *projecte educatiu d'entorn* o *educació 360 graus*, recordant que l'escola no està sola educant, que s'ha d'obrir a l'entorn, i que aquest entorn ha d'esdevenir nutritiu i accessible per ser font d'aprenentatges.

En un context d'innovació educativa com el que estem vivint, en el qual des de tots els nivells del sistema s'està donant suport a la transformació per tal que els centres educatius actualitzin de manera contínua els seus projectes i adaptin les seves metodologies i organitzacions als coneixements, eines i recursos disponibles sobre aprenentatge, comptar amb les oportunitats que ens brinda la ciutat educadora esdevé una aportació del tot estratègica.

Tenim, doncs, dos vectors que conflueixen: per una banda, la voluntat de la ciutat de seguir oferint propostes educadores a través de la pròpia administració, institucions o entitats; de l'altra, el desig de transformació dels centres educatius que requereix d'obertura de la mirada, connexió amb la realitat i encaix amb un món que avança i crea coneixement a un ritme accelerat.

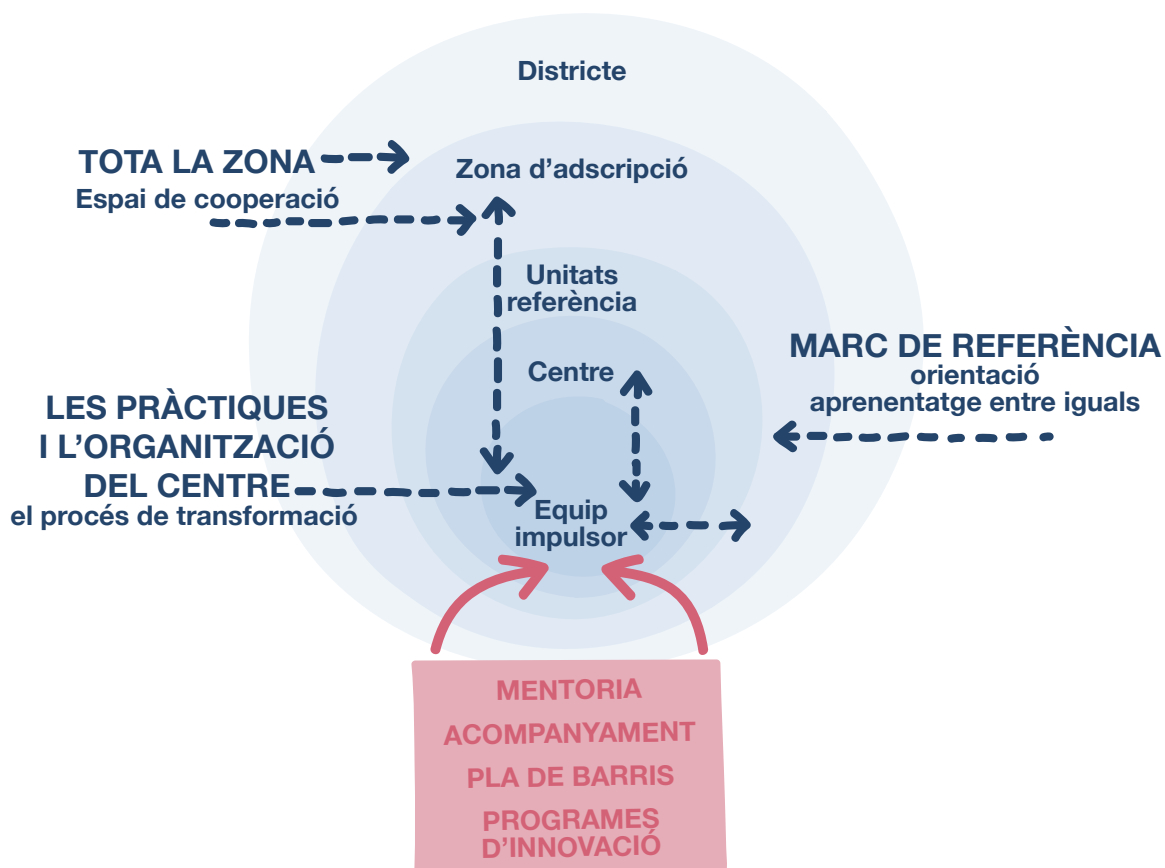
Aquests darrers mesos hem treballat a nivell tècnic des de les diferents àrees de l'Ajuntament de Barcelona, el Departament d'Educació, el Consorci d'Educació i les entitats de la ciutat, perquè aquesta confluència entre l'oferta i la demanda de programes educatius sigui realment fèrtil. Com que no ens trobem en un escenari de mercat competitiu on la quantitat d'oferta i la pluralitat de recursos en joc és el que prima, sinó que es tracta d'un escenari educatiu on el que ens guia és el propòsit, la pregunta clau que ens hem hagut de plantejar tots plegats és tan bàsica com aquesta: per a què eduquem?

I per això retornem als textos bàsics com la Carta de ciutats educadores citada a l'inici, o a l'informe de la Comissió internacional sobre educació per al segle XXI *“Educació: hi ha un tresor amagat”* (UNESCO, 1996), o al més recent de Dumont, Istance i Benavides, *“La naturalesa de l'aprenentatge”*. Utilitzar la recerca per inspirar la pràctica (OCDE 2012), a més de tota la literatura de referència en renovació pedagògica al nostre país. De tot plegat n'hem extret les fites d'un horitzó de canvi que possibiliti una educació de qualitat per a tothom (amb equitat i inclusivitat), que es concreta en:

- Un propòsit educatiu competencial.
- Unes pràctiques d'aprenentatge basades en el coneixement existent sobre com les persones aprenen, de les quals se'n deriven els 7 principis de l'aprenentatge.
- Un sistema avaluatiu que permeti mesurar els assoliments competencials.
- Una organització dirigida a l'aprenentatge dels infants i joves.

Un cop consensuat el propòsit, el *què*, és quan podem començar a treballar el *com*. És a dir, dibuixar un mapa en el qual el motor del canvi és el propi equip educatiu, i encara més, un equip de persones voluntàries que reflexionen sobre les pràctiques i esdevenen equip impulsor de la transformació. Aquest equip impulsor forma part d'una comunitat educativa, juntament amb l'alumnat i les seves famílies i la resta d'agents que intervenen a l'escola. Alhora, pujant un esglaió, l'escola es vincula preferentment amb un institut de secundària (o a la inversa) tot donant coherència longitudinal als itineraris formatius. D'aquest punt estant, encara anant més amunt amb el zoom el centre s'articula amb un barri (que coincideix amb les zones d'adscripció d'escolarització) i finalment viu la realitat d'un districte amb tot el suport de xarxa que troba en els serveis educatius de la zona.

Vist d'aquesta manera, l'autonomia de centre pren una centralitat: totes les decisions respecte els programes als quals participa o no l'escola es prenen en coherència al propi projecte, però sense perdre les connexions horitzontals amb la resta d'escoles que ens ajuden a créixer i a millorar el sistema entès com un tot.

Hem destacat en vermell les aportacions de l'entorn, que si bé ens ajuden a fer aquestes connexions horitzontals i en xarxa, sobretot impulsen, acceleren i enriqueixen el propi procés de millora liderat per cada centre.

És en aquest marc que, per segon any consecutiu, el Consorci obre la Convocatòria unificada de programes (CUP) on es mostren de manera coherent i transparent totes les oportunitats educatives de ciutat que s'han alineat cap a l'horitzó comú.

Què és la Convocatòria unificada de programes?

És una única convocatòria que recull en un únic portal web la major part dels programes educatius que s'ofereixen. Pel curs 2019-2020 s'hi presenten al voltant de 80 propostes.

La Convocatòria unificada de programes harmonitza l'oferta de programes educatius que impacten en els centres, amb un propòsit pedagògic compartit, unifica calendaris i garanteix la qualitat de la proposta metodològica, la transparència en els criteris d'assignació i la coherència amb el projecte educatiu de centre, posant a l'abast de les escoles i els instituts un mapa d'aliances possibles.

Si bé, trenta anys d'experiència en Ciutat educadora han aportat moltes oportunitats als centres, apareixien un seguit de mancances que les direccions de centres, la inspecció educativa i els serveis educatius apuntaven que calia solucionar. El fet de compartir un propòsit pedagògic i d'unificar en termes de calendari i de format les múltiples convocatòries de programes en els quals els centres poden participar, hauria de permetre superar les següents febleses:

- Consum fragmentat de propostes educatives
- Poca transparència: oferta globalment poc coneguda
- Convocatòries diverses quan el curs està engegat
- Poc seguiment del nombre de programes que té cada centre.
- Desconnexió entre programes i altres accions educatives estratègiques del centre com la formació dels docents
- Necessitat de sortir d'una lògica d'activitats consumibles a programes sostinguts i sostenibles

Les claus de la Convocatòria: propòsit, transparència, calendari, projecte de centre

La convocatòria es proposa agrupar les propostes que responen a uns criteris de **programa educatiu**, que es diferenciarien d'altra oferta educativa d'implicació i impacte **més** acotat.

Criteris orientatius sobre què entendríem per programa i què no?

QUÈ SI?

- Programes en coherència amb el projecte de centre i la planificació estratègica
- Alineats amb l'horitzó comú (principis de l'aprenentatge)
- Promouen el treball en xarxa i l'intercanvi
- Intervenen majoritàriament en horari lectiu
- Durada mínima d'un trimestre
- Impliquen a més d'un docent
- Hi ha transferència de noves metodologies a l'equip docent
- Aportació metodològica sostenible, més enllà de la participació en el programa
- Defineixen els efectes esperats
- Preveuen avaluació dels impactes.
- Tenen efectes de transformació educativa

QUÈ NO?

- Activitats puntuals
- Sortides
- Tallers extern
- Conferència d'un expert

Són propostes educatives que enriqueixen els projectes i activitats dels centres educatius, però que per sí soles no comporten la implicació ni els impactes d'un programa educatiu.

Per tant, dins l'oferta, la convocatòria no incorpora l'ampli ventall d'activitats educatives del PAE (Programa d'activitats educatives) que promou el Consell d'Innovació Pedagògica de l'IMEB -excepte algunes que sí que tenen el format de programa-.

Tampoc es recullen els projectes singulars d'un centre o una entitat concreta (finançats normalment via subvenció), perquè són propostes específiques i a petita escala, que no poden extrapolar-se.

A efectes de sistema, el format de convocatòria que presentem ha de permetre millorar en la **transparència** de l'oferta, garantint que tots els centres educatius accedeixen a la mateixa informació, i en l'equitat, garantint un repartiment dels recursos fonamentat en criteris objectivables.

Pel que fa als operadors, quan aquests no són la pròpia administració educativa, la convocatòria ordenarà l'accés als centres en un únic format i un únic moment del curs alhora que es garantirà una qualitat i coherència amb els set principis de l'aprenentatge i l'educació inclusiva.

La convocatòria unificada de programes pretén facilitar la programació general anual de cada centre i evitar un degoteig de proposta de programes educatius al llarg del curs, de manera que els programes s'insereixin en una seqüència lògica de planificació i de treball per a la transformació educativa. Per això s'ha treballat amb el següent **calendari**:

- Mes de maig: els equips docents exploren l'oferta de programes i trien en funció del seu projecte educatiu de centre. Procediment: formulari global de centre i formularis específics de programes.
- Mes de juny: el Consorci barema les sol·licituds i fa l'assignació de programes a cada centre de manera que en l'últim claustre del curs l'equip directiu està en disposició d'informar amb què es compta participar el curs vinent.
- A partir del mes de juny: s'obra la inscripció a les activitats educatives del PAE (IMEB)
- Mes de juliol: planificació i organització. S'acaben d'ajustar plantilles i horaris de manera que al setembre es pot iniciar el curs amb la planificació completa.

Per garantir que efectivament els programes sol·licitats estan en coherència i impulsen el **projecte educatiu de centre**, i encaixen amb la programació general anual, a part de la sol·licitud separada programa per programa, l'equip directiu haurà d'omplir un formulari amb el llistat prioritzat de programes que sol·licita i un escrit de motivació en el qual es posi de manifest que la tria correspon a la línia pedagògica. En el procés de priorització, l'equip directiu, amb l'assessorament del CRP, haurà de tenir en compte dedicacions horàries no només pel que fa als programes sinó també a la formació en centre que vulgui demanar dins del Pla de Formació de Zona per evitar incompatibilitats o sobrecàrregues.

Atenent a aquest objectiu, el procés d'assignació dels programes contempla dues fases: la pròpia del programa, on en cada cas es detallen els criteris de priorització i la composició de la comissió de selecció, i la conjunta on es fa una mirada global des de la perspectiva de centre, que acabarà de ponderar la decisió d'assignació.

A finals de juny es publicaran al web les actes amb els centres seleccionats per a cada programa.

La participació als programes és un compromís de centre i, per tant, en el cas de ser baixa caldrà notificar-ne els motius al referent del Consorci, així com també informar-ne el claustre i el Consell Escolar.

L'oferta de la convocatòria s'ha organitzat en 9 àmbits, segons la temàtica o eix principal del programa:

- Transformació educativa
- Art i creativitat

- Recerca, ciència i tecnologia
- Llengua, plurilingüisme i internacionalització
- Valors i ciutadania
- Ciutat i patrimoni
- Sostenibilitat i medi ambient
- Igualtat d'oportunitats, cos i moviment

Us animem a reflexionar, a compartir i explorar l'oferta, per escollir els programes que poden contribuir a impulsar el vostre projecte educatiu.

Documents de referència:

Transformació educativa

- [La naturalesa de l'Aprenentatge](#): utilitzar la recerca per inspirar la pràctica. OECD. 2010
- [Repensar l'educació: vers un bé comú mundial?](#) UNESCO Centre de Catalunya, 2015
- [Manual per a entorns d'aprenentatge innovadors](#). OECD. 2018.
- [Marc de la innovació pedagògica a Catalunya](#). Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya. Juliol 2017
- [Sistema educatiu inclusiu](#). Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya. Octubre 2017

Aliances de ciutat

- [Consell d'Innovació Pedagògica](#). Institut Municipal d'Educació. Ajuntament de Barcelona.
- [Projecte educatiu de ciutat](#). Ajuntament de Barcelona.
- [Cap a una política pública de cultura i educació](#). Mesura de govern. Ajuntament de Barcelona. Octubre 18.